

Financiering regioconservator en Erfgoedfestival

Algemeen	
Aan	Portefeuillehoudersoverleg CERT
Van	Marlies van der Linden
Datum	26 mei 2020
Verspreiden	Ja
Kenmerk	20.0002830

Over de (structurele) financiering van de regioconservator en het Erfgoedfestival wordt al langdurig gesproken. De besluitvorming wordt echter steeds uitgesteld. Voor de continuïteit van de werkzaamheden is het noodzakelijk om voor de zomer helderheid te geven over de financiering. Tijdens het portefeuillehoudersoverleg van 16 april 2020 werd ook bestuurlijk benadrukt dat tijdige duidelijkheid voor de regioconservator van belang is.

Terugblik behandeling

Portefeuillehouders hebben tijdens het portefeuillehoudersoverleg van 28 februari 2020 afgesproken om tijdens het portefeuillehoudersoverleg van 16 april de college-afwegingen over de structurele financiering van de regioconservator en het Erfgoedfestival met elkaar te delen en te besluiten over mogelijke consequenties.

Tijdens het portefeuillehoudersoverleg op 16 april 2020 bleek echter dat de bespreking over de input voor de kadernota nog niet in alle colleges was afgerond. Door een aantal gemeenten werd aangegeven dat structurele financiering op dit moment moeizaam is, maar incidentele financiering mogelijk wel haalbaar is. Er is op 16 april geen besluit genomen en gemeenten hebben met elkaar afgesproken dat ze bij het eerstvolgende portefeuillehoudersoverleg (19 juni) met elkaar delen wat exact vanuit het college aan de raad is gevraagd. De Provincie Noord-Holland heeft aangeboden om te onderzoeken of er mogelijkheden zijn voor financiële ondersteuning in verband met de huidige crisis.

Huidige stand van zaken

1. Culturele instellingen mogen vanaf 1 juni 2020 hun deuren weer openen. Regionaal is voor verschillende openingsdata gekozen:
  - Museum Hilversum: opent per 1 juni
  - Rijksmuseum Muiderslot: opent per 1 juni
  - Vestingmuseum Naarden: opent per 1 juni, drie time slots per dag
  - Singer Laren: opent per 30 juni
  - Kasteel-Museum Sypsteyn: tuin opent per 20 mei, benedenverdieping 1 juni. De bovenverdieping blijft dicht: waarschijnlijk kunnen ze alleen in het weekend open wegens gebrek aan vrijwilligers
  - Huizer Museum: gesloten tot 1 januari 2021
  - Museum Weesp: opent per 1 juli, alleen in het weekend (onder voorbehoud)
  - Comenius Museum: opent per 3 juli
  - Pampus: nog niet bekend, bezoek is lastig in verband met de boot
  - Beeld en Geluid: gesloten tot 1 september
2. De regioconservator werkt sinds 2016 aan een strategie om de samenwerking tussen musea onderling te versterken, kennisdeling te bevorderen en meer publiek voor de musea te trekken. De regioconservator verbindt en ondersteunt partijen, zij organiseert kennissessies, zorgt voor collectie ondersteuning en jaagt samenwerkingen aan en zorgt voor extra geld en kennisinbreng

waar alle musea van kunnen profiteren. Door de regionale collectiemedewerker kunnen de musea structureel werken aan de verbetering van hun collectiebeheer en -behoud. Tijdens de corona crisis wordt onder meer gewerkt aan het beter zichtbaar maken van collecties online en aan de ondersteuning van bedrijfsvoering bij diverse musea. De organisatie van het Erfgoedfestival is het publieksgerichte programma waarmee de musea gezamenlijk meer publiek naar de regio trekken. Voor diverse musea helpt de regioconservator momenteel aan de openstellingsplannen, fondsenwerving en beleidsvraagstukken met betrekking tot de museumnorm. Tevens zet zij in op digitale dienstverlening.

3. Voor het Erfgoedfestival is, naast de bijdrage van € 70.000 vanuit de gemeenten, door de regioconservator € 72.500 extra financiering gevonden door fondsenwerving. Deze bijdragen komen van de volgende partijen:
  - Rabobank € 10.000
  - Provincie Noord-Holland € 25.000
  - VSB fonds € 30.000
  - Prins Bernhard Cultuurfonds € 5.000
  - Lakeland foundation € 2.500
  - Verder zijn afspraken gemaakt met Connexion voor free publicity in het openbaar vervoer.Omdat het festival in mei zou zijn geopend, zijn er in 2020 al verschillende verplichtingen aangegaan. Kosten zijn gemaakt voor inhuur van freelance personeel, promotiecampagne (deze is geannuleerd, maar leges en administratiekosten van 10% zijn gemaakt), startbijeenkomsten, vormgeving, AR-installatie en (concept)kinderboek en hiervoor zijn verplichtingen aangegaan. Dit behelst een totaal van € 40.000.
4. De inzet van de culturele instellingen is om het Erfgoedfestival te verplaatsen naar de zomer van 2021. Uiteraard is de datum mede afhankelijk van de dan geldende maatregelen ten aanzien van het Corona-virus. De overige medefinanciers en sponsors zijn akkoord om het festival in 2021 uit te voeren. Langer uitstel is ongunstig omdat sommige donaties dan vervallen.
5. De Provincie Noord-Holland heeft laten weten dat er vanuit de Provincie geen extra financiële middelen beschikbaar zijn voor de continuering van de regioconservator en het Erfgoedfestival.
6. Tijdens het portefeuillehoudersoverleg van 16 april 2020 kwamen verschillen tussen gemeenten naar voren. Eén gemeente heeft aangegeven helemaal geen financiële middelen beschikbaar te hebben. Vraag daarbij is hoe om te gaan met gemeenten die aangeven geen geld beschikbaar te hebben:
  - a. wordt het bedrag voor gemeenten over de resterende gemeenten verdeeld (deze optie leek bij een eerste verkenning op 16 april geen haalbare optie) of
  - b. wordt het totaalbedrag verminderd met de bijdrage van de gemeente die geen geld beschikbaar heeft? Vervolg vraag daarbij is hoeveel gemeenten minimaal noodzakelijk zijn om de onderdelen "in de lucht" te kunnen houden.

Opties voor besluitvorming

Hieronder worden alle mogelijke opties rondom de besluitvorming beschreven.

1. Incidentele financiering regioconservator en Erfgoedfestival (voor een of meerdere jaren)

Besluiten om de regioconservator en het Erfgoedfestival incidenteel te financieren in plaats van structureel. Dit besluit geeft in ieder geval duidelijkheid voor de kortere termijn, maar sluit niet aan bij de eerdere richting waarbij expliciet gekozen was voor structurele financiering.

De jaarlijkse kosten voor de regioconservator bedragen € 110.000,- (dekking van € 50.000 door de Regio en € 60.000 door de individuele gemeenten, verdeeld op basis van inwoneraantal). De kosten voor het Erfgoedfestival bedragen € 70.000,- (tweejaarlijks, jaarlijks betreft dit een bedrag van € 35.000, dekking door individuele gemeenten, verdeeld op basis van inwoneraantal).

Afhankelijk van het aantal jaren waarvoor incidentele financiering wordt afgesproken, vindt op een later moment alsnog besluitvorming plaats over de structurele financiering.

2. *Loskoppelen financiering regioconservator en Erfgoedfestival (2021)*

Besluiten om de financiering van de regioconservator en het Erfgoedfestival los van elkaar te koppelen.

- Het Erfgoedfestival dat in het voorjaar-zomer 2020 niet heeft kunnen plaatsvinden, wordt verschoven naar zomer 2021. De resterende financiering van dit Erfgoedfestival kan mee worden genomen naar de nieuwe datum in 2021. Voor dit Erfgoedfestival is dus geen aanvullende financiering van de gemeenten nodig. Over de financiering van een derde Erfgoedfestival wordt dan op een later moment een besluit genomen.
- De regioconservator kan haar verbindende functie – juist in de voor culturele instellingen moeilijke Corona-tijd – in blijven zetten om de organisaties uit de cultuur- en erfgoedsector te versterken en de samenwerking tussen de instellingen te verbeteren (ondersteuning bij de dagelijkse museale praktijk, advies op terrein van collectiebeheer en -behoud, samenwerking bevorderen, meer publiek trekken). De regioconservator brengt immers kennis, kunde en energie waardoor musea op een ander niveau gaan functioneren. Door functies te delen is er meer slagkracht, worden de lijnen korter en is er een flexibele schil van expertise waar alle musea gebruik van kunnen maken. Het kostenplaatje bij deze optie bedraagt de jaarlijkse bijdrage van € 110.000 voor de regioconservator. Hiervan wordt € 50.000 door de Regio gefinancierd en € 60.000 door de gemeenten.

3. *Geen Erfgoedfestival meer organiseren en resterende budget inzetten voor incidentele financiering regioconservator (2021)*

Tijdens het directeurenoverleg Fysiek Domein van 14 mei 2020 is de optie naar voren gekomen om helemaal geen Erfgoedfestival meer te organiseren en het resterende budget van € 70.000 in te zetten voor de incidentele financiering van de Regioconservator. Bij deze optie zijn de volgende aandachtspunten van belang:

- Een groot deel van de middelen is al uitgegeven/ingezet in opdrachten. Omdat het festival in mei zou zijn geopend, zijn er in 2020 al verschillende verplichtingen aangegaan. Navraag bij de regioconservator maakte duidelijk dat kosten zijn gemaakt voor inhuur van freelance personeel, promotiecampagne (deze is geannuleerd maar leges en administratiekosten van 10% zijn gemaakt), startbijeenkomsten, vormgeving, AR-installatie en (concept)kinderboek en hiervoor zijn verplichtingen aangegaan. Dit behelst een totaal van € 40.000. Bij het niet doorgaan van het Erfgoedfestival worden de gedane investeringen teniet gedaan.
- De cofinanciering van de fondsen moet allemaal worden teruggeven.
- Dit besluit is een breuk met de eerdere besluitvorming om structureel te investeren in de regioconservator en het Erfgoedfestival, die onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.
- In deze moeilijke tijden voor musea gaat het Erfgoedfestival niet door. Een groot, gecoördineerd programma levert juist een positieve bijdrage aan het trekken van bezoekers.

4. *Financiering stoppen voor regioconservator en Erfgoedfestival vanaf 2021*

Besluiten om niet te investeren in de regioconservator en het Erfgoedfestival en deze beiden niet meer te financieren vanaf 2021. Dit besluit zou een breuk zijn met de eerdere besluitvorming om structureel te investeren in deze onderdelen. Juist in deze moeilijke tijden voor musea wordt de verbindende factor voor de samenwerking stop gezet. Daarnaast zijn er al kosten gemaakt en verplichtingen aangegaan voor het Erfgoedfestival, wat kapitaalvernietiging zou betekenen.

5. *Erfgoedfestival 2021 organiseren met beperkte inzet regioconservator*

Besluiten om het Erfgoedfestival van 2020 door te schuiven naar 2021 met beperkte inzet van de

regioconservator, puur nog voor de realisatie van het Erfgoedfestival. Op deze manier kan het Erfgoedfestival in 2021 wel doorgaan en kunnen de reeds gemaakte investeringen ingezet worden. Hiervoor is dan nog een extra budget nodig voor de regioconservator dat gedekt moet worden door de gemeenten. Het exacte bedrag moet nog afgestemd worden met de regioconservator. Daarnaast is het de vraag of de regioconservator instemt met deze optie.